

Haberler > Yazarlar > Emre KIZILKAYA > Haber okumayana gözaltı, yazana tutuklama

Emre Kızılkaya

Haber okumayana gözaltı, yazana tutuklama

26 Temmuz 2017

Yazdır Yazı Tipi

Basın özgürlüğünün demokrasi için olmazsa olmaz olduğu hep söylenir. Bir haftadır yaşanan iki olay, bu sözün anlamının hayatın içinden en sağlam örnekleri...

Önce üstünde "**HERO**" (İngilizcede 'kahraman') yazan tişörtler giyen [çok sayıda vatandaş gözaltına alındı...](#)

Bu vatandaşların birçoğu, bu tişörtü bir FETÖ sanığının da giydiğini bilmediklerini, **çünkü son günlerde haberleri takip etmedikleri** yönünde savunma yaptı.

Yani haber okumamak ve dolayısıyla güncel gelişmeler konusunda bilgi edinmemek, bu vatandaşların gözaltına alınmasına neden oldu.

Ardından, önceki gün başlayan **Cumhuriyet davasını** gördük.

Kadri Gürsel, Ahmet Şık ve Murat Sabuncu gibi yıllarını gazeteciliğe vermiş isimlerin aylardır tutuklu oldukları dava...

İddianamede delil diye gösterilen haberlere, tweetlere bakınca, vicdanlı herkesin bunun "**eleştirel gazeteciliğin yargılandığı bir dava**" olduğunu hemen söyleyebileceği bir dava bu...

Kısacası, **Türkiye'de haber okumadığınız için de, haber yazdığınız için de hapsedilebiliyorsunuz** -ki bu tutarsız bir durum:

Özgürlüğünüz pahasına **sizden haberleri takip etmenizi** bekleyen devlet, o haberleri yazmayı meslek edinmiş kimseleri **gerçekleri bildirdikleri için** özgürlüklerinden mahrum bırakabiliyor.

İşte, basın özgürlüğü ve bilgi edinme hakkı, bu yüzden demokrasinin olmazsa olmazı...

Çizim: Tarık Tolunay

Kadri Gürsel bu yüzden 9 ay sonra nihayet yapabildiği savunmasında, "**Bağımsız, sorgulayıcı, eleştirel bir gazeteci olduğum için karşınızdayım**" dedi mahkeme heyetine...

Murat Sabuncu da dünkü savunmasına "**Bu dava bütün gazetecilere bir gözdağı davasıdır. Türkiye'de bağımsız gazeteciliğin bedeli tutuklanmaktır**" diye başladı.

Ahmet Şık'ın ise savunmasını bugün yapması bekleniyor. Eminim o da bir kez daha **basın özgürlüğü dersi** verecektir, yıllardır hem üniversitede hem gazete sütunlarında yaptığı gibi...

Biliyorum, çünkü Ahmet Şık **yargıya sızmış FETÖ'cülerce 2011'de Oda TV davasında yargılanırken** yine Çağlayan'da, 13. Ağır Ceza Mahkemesi salonunda verdiği basın özgürlüğü dersini izlemiştim.

O günlerde, **FETÖ konusunda televizyon ekranlarında iktidarı ve toplumu uyanan Kadri Gürsel** ile birlikte, Nedim Şener'i Silivri Cezaevinde ziyaret edebilmek için Adalet Bakanlığı ile yazışıyoruz.

Bu insanların hepsinin, **daha iyi bir demokrasi için ellerini taşın altına sokan, cesur, idealist gazeteciler** olduğuna şahidim.

Çünkü biliyorlar ki, demokrasi için hiçbir şey, **bilgi sahibi bir seçmen kitesinden** daha önemli değildir.

Seçmenlerin bilgilendirilmesi için ise **haberler** kritik önemdedir.

'Haber'in TDK sözlüğündeki anlamı şu: "**Bir olay, bir olgu üzerine edinilen bilgi.**"

Bence bu tanımda bir eksiklik var, o da **zaman ve bağlam**; çünkü olay ve olgular hakkındaki her bilgi "haber" değildir.

Haber **'belirli bir bağlamda sunulan vakitli bilgi'**dir. Örneğin eski bir olay ve olguyla ilgili olsa bile yeni ortaya çıkmış bir

Haber, **belirli bir bağlamda sunulan fakat bilgiden** Örneğin eski bir olay ve olayda ilgili olsa bile yeni olaya çıkmış bir bilgi, anlamlı bir bağlam içinde sunulduğunda haber haline gelir.

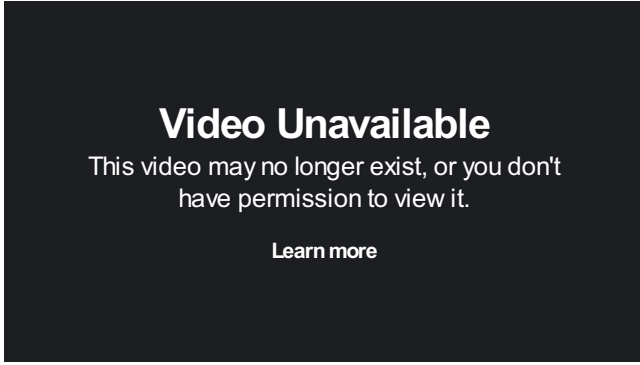
Haberleri takip ederek, **vakitli ve bağlamında bir sürekli bilgilendirme sürecinin** parçası oluruz.

Evrensel gazetecilik kuralları, haberlerin nesnellliğini ve tarafsızlığını garanti altına almak için, demokratikleşen toplumlarca tarihsel süreç boyunca şekillendirilmiştir.

Habercilik eskiden **tek yönlü bir süreç** iken (gazeteci ile okur arasında) bugünkü **etkileşim araçları** sayesinde çift yönlü hale gelmiştir.

Örneğin geçen hafta İstanbul'u seller bastığında milyonlarca okur sabahtan **hürriyet.com.tr**'ye adeta akın etti ve muhabirlerimizin derlediği güncel bilgilerden (şehrin farklı noktalarında son duruma dair görseller, uzman görüşleri, günün ilerleyen saatlerine dair bilimsel öngörüler vb.) haberdar oldu.

Öğlen olduğunda, **#HalkınHürriyeti** Whatsapp hattımıza okurlardan yüzlerce video gelmişti. O gün bu videolardan yapılan derlemeyi de **2.5 milyon kişi** izledi. Haber sürecinin çift taraflı hale geldiğine dair güzel bir örnek bu...

Habercilik seçmenlerin bilgilendirilmesi açısından her zaman önemliydi, ama internetle birlikte etkisi bugün **örgün eğitimin bile önüne geçmiş durumda**.

İşte bu açıdan medyanın, **bir demokrasi olarak kalmak istiyorsak** basın özgürlüğüyle tüm vatandaşları bilgilendirebilmesi, bunu yaparken **gazetecilerin hapsedilme korkusu yaşamaması** kritik önemde.

Çünkü **"HERO"** tişörtünden İstanbul yağmurlarına dek hayatımızı doğrudan etkileyen her güncel konuda bilgi edinmek için Türkiye'nin en önemli destinasyonu, **okul kitapları veya YouTube kanalları değil**, Hürriyet gibi bu işi on yıllardır **evrensel gazetecilik kurallarına** bağlı kalmaya çalışarak yapagelen az sayıdaki güvenilir kaynak...

Alain de Botton'un "News: A User's Manual" (Haberler: Bir Kullanıcı Rehberi) adlı eserinde belirttiği gibi:

"Eğitimle ilgili tüm konuşulanlara bakılırsa modern toplumlar, kendi bireylerinin eğitilmesinde açık ara en büyük etkiye sahip olan yöntemi yeterince irdelemiyorlar. Okul sınıflarında ne olursa olsun, daha kudretli ve sürekli bir eğitim, ekranlarımızda gerçekleşiyor. Sadece ilk 18 yılımda sınıflara dolu olan bizler, hayatlarımızın geri kalanını, herhangi akademik kurumdan çok daha fazla nüfuza sahip haber kuruluşlarının öğretmenliğinde geçiriyoruz. Resmi eğitimimiz

Okudukları karamsarlık çok daha fazla. Habere sahip haber karikatürlerinin öğretilenliğinde geçiyorlar. Resim eğitimimize bittiğinde, **haberler bizim öğretmenimiz oluyor**. Kamusal hayatın tonunu belirleyen, kendi duvarlarımızın ötesindeki toplumun izlenimlerini şekillendiren tek ciddi güç, haberler. Siyasi ve toplumsal gerçekliği haberler yaratıyor. Devrimcilerin pek iyi bildiği gibi, bir ülkenin zihniyetini değiştirmek isterseniz tanklarınızı sanat galerilerine, milli eğitim bakanlığına veya ünlü roman yazarlarının evlerine değil, siyasi teşekkülün sinir sistemi olan haber merkezlerine sürersiniz."

Bugün artık sanık sandalyesinde oturdukları mahkemelerde adeta insan aklıyla dalga geçen **FETÖ'nün darbeci askerleri**, 15 Temmuz'da **hürriyet.com.tr ve CNN Türk'ü basıp** yayınıma kesmeye bu yüzden kalkışmamış mıydı?

Bu nedenle, demokrasimizin ve ülkemizin ilerlemesini sağlamanın tek yolu, **gazetecileri özgürleştirmek ve bilginin serbest dolaşımına imkan sağlayan bir hukuk devletini sağlamaktır**.

Gazetecilerin yazdığı kitapları basılmadan toplayan, hiçbir zaman evrensel gazetecilik kuralları uygulamamış kendi yandaş medyasını ahlaksız algı operasyonları için kullanan, deliller uydurup hakikati hapseden **FETÖ ile ancak bu şekilde etkin mücadele edebiliriz**.

FETÖ ile mücadelede ciddi olan bir devlet, **Kadri Gürsel ve Ahmet Şık gibi gazetecileri sanık sandalyesine oturtmak yerine, FETÖ davalarında bilirkişi yapar**.

Yeni medyadan 4 taze haber, 4 mühim konu

* Facebook'un haber ortaklıkları yöneticisi Campbell Brown, bir **haber abonelik sisteminin** Ekim'den itibaren test edilmeye başlayacağını [açıkladı](#).

* Yeni medyanın yarattığı platformlar, **içeriği değersizleştiriyor**. Platform sahiplerinin tamamının üzerinde durması gereken bir konu bu... **Google**'in spam niteliğindeki SEO içerikleriyle mücadelesi gibi, bugünlerde **müzik akış servislerinin** de başı kötü niyetli veya fırsatçı içeriklerle belada... Bir şarkı popüler olduğunda o şarkıyla aynı ada sahip yüzlerce farklı şarkı peyda oluyor kısa sürede... İşte bu "değersizleşme" süreciyle ilgili [güzel bir yazı](#).

* [comScore araştırmasına](#) göre **Y kuşağının reklama sabrı 5-6 saniye...**

* Eskiden bir dükkan kapansa da siz oradan alacağınızı alıp evinize koyduysanız uzun vadede pek de zararınız olmazdı. Dijital servislerin en kötü yanı, sahip olduğunuz birçok şeyi bulutta tutması. Bu yüzden bir gün fişi çekip giderlerse her şeyiniz de onlarla beraber gidebilir (Google'ın aniden kapanıp Gmail'deki e-postalarınız dahil her şeyinizi sildiğini düşünün). Reddit kullanıcısı 'makemakemake' **SoundCloud'ın 50 gün içinde kapanacağı iddialarının** ardından bütün siteyi bir hafta sonunda indirdiğini [söylüyor](#).

HER YERDE HÜRRIYET

DİĞER KANALLAR

Facebook

Twitter

RSS

Kişisel Verilerin Korunması

Hürriyet Kurumsal

Bize Ulaşın

